

Regionaal Ontwerperscafé Fietsvoorzieningen

Utrecht, 1 februari 2015

CROW-Fietsberaad organiseert regionale ontwerperscafés over fietsvoorzieningen. In deze factsheet wordt uitgelegd wat de standaardformule is die CROW-Fietsberaad hanteert voor het organiseren van een ontwerperscafé. Regio's of provincies die geïnteresseerd zijn, kunnen zich melden bij CROW-Fietsberaad.

Onderwerp

Iedere verkeersontwerper heeft ermee te maken: complexe opgaven bij het ontwerpen van fietsvoorzieningen in situaties waarin het eigenlijk niet past. Omdat de ruimte te beperkt is. Omdat vorm, functie en gebruik onmogelijk goed op elkaar kunnen worden afgestemd. Omdat scheiden van verkeerssoorten eigenlijk noodzakelijk is, maar in de praktijk niet mogelijk. Omdat er eigenlijk een tweerichtingen fietspad nodig is, maar veilige aansluitingen niet realiseerbaar lijken. Omdat de ruimte voor een rotonde ontbreekt. Omdat ... Het gaat om complexe ontwerpopgaven op wegvakken, kruispunten en rotondes met veel autoverkeer en veel fietsverkeer. Waar je er met de bestaande richtlijnen uit de geëigende handboeken niet uitkomt. Waar creativiteit noodzakelijk is, zonder de herkenbaarheid en de veiligheid uit het oog te verliezen. Waar het puzzelen en zoeken is naar de meest optimale oplossing.

Doelgroepen

Ontwerpers van fietsinfrastructuur werkzaam bij gemeenten, provincies en wegbeherende waterschappen. Vertegenwoordigers van de Fietsersbond, VVN en Politie die regelmatig geraadpleegd worden over ontwerpen van weginfrastructuur.

Het nut

- Voor de deelnemers: ideeën en inspiratie opdoen van collega's, leren van andere gemeenten, kennis delen.
- Voor de inleiders: waardevolle suggesties en adviezen over de concrete ontwerpopgave ontvangen van deelnemers.
- Voor de provincie en regio: versterking van de rol als regionale coördinator en kennismakelaar, bijdrage aan vergroting draagvlak voor regionaal fietsbeleid.
- Voor allen: contacten leggen, inspiratie opdoen.

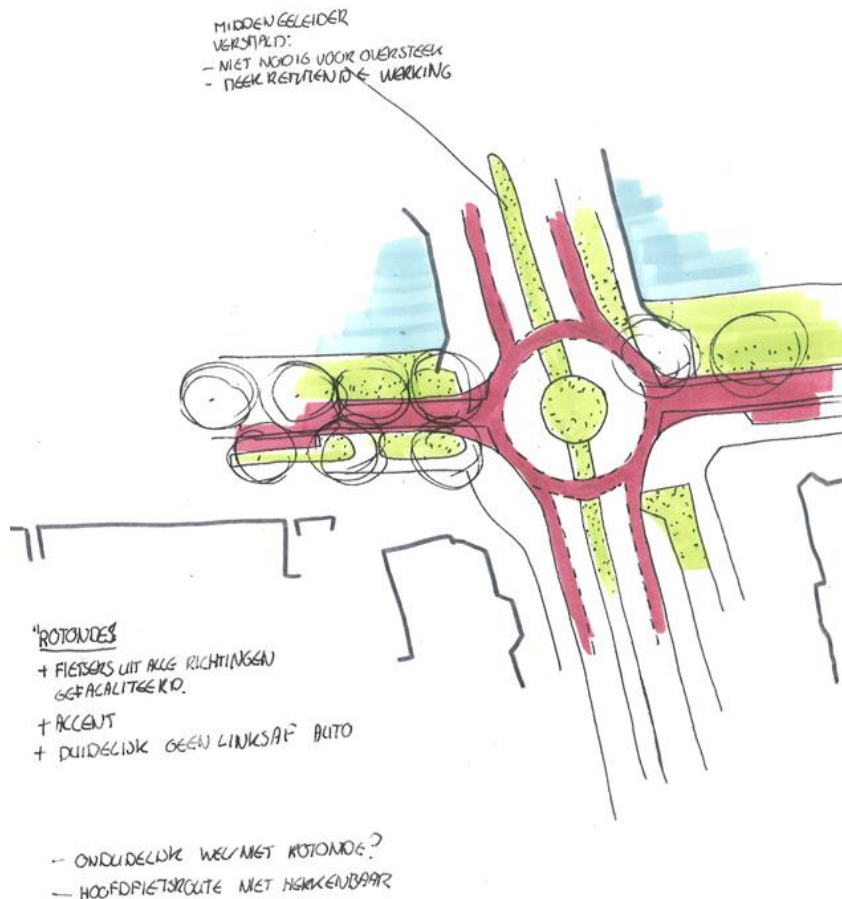
Op 7 november 2013 heeft CROW-Fietsberaad samen met de Regio Twente een Regionale Ontwerperscafé Fietsvoorzieningen georganiseerd. De bijeenkomst vond plaats in het Twentehuis in Enschede. Er waren 22 deelnemers; 10 van de 13 gemeenten waren aanwezig. De waardering van de bijeenkomst was hoog: gemiddeld rapportcijfer 7,9.

Opzet

In het Ontwerperscafé Fietsvoorzieningen brengt CROW-Fietsberaad ontwerpers bijeen. Ontwerpers uit vier gemeenten leggen hun actuele complexe ontwerpogaven letterlijk op een aantal tafels neer, om deze met collega's uit andere gemeenten en enkele deskundigen vanuit CROW-Fietsberaad, VVN en de Fietsersbond in kleine groepjes te bespreken aan de hand van kaarten en schetsen. In een informele setting worden de opgaven met elkaar van alle kanten bekeken en bediscussieerd, op zoek naar creatieve oplossingen. Alle besproken opgaven en mogelijke oplossingen worden door een vaste secondant genoteerd en na de pauze plenair gepresenteerd, zodat aanvullende suggesties worden verkregen van alle aanwezigen en iedereen daarvan kan kennismaken, ter lering en inspiratie.

Voorbeeld besproken ontwerpogave op 15 maart 2012: Fietsrotonde op Filosofenallee Zwolle

Deze hoofdfietsroute zal worden omgebouwd tot fietsstraat en kruist een drukke gebiedsontsluitingsweg waar de fietsers nu voorrang moeten verlenen. Dat past niet bij een hoofdfietsroute. In het verleden zijn al oplossingen met verkeerslichten en fiets-in-de-voorrang onderzocht, maar zonder bevredigend resultaat. De fietsrotonde zal de oversteekbaarheid voor fietsers sterk verbeteren zonder de doorstroming voor auto's aan te tasten. "De rotonde is bijzonder omdat auto's niet linksaf mogen gaan", vertelt Ilse Bloemhof van gemeente Zwolle. "We hadden kritische reacties verwacht maar gingen met lovende woorden en diverse nuttige tips naar huis om een creatieve maar toch heel herkenbare oplossing te ontwerpen. Zo wil ik graag vaker vakgenoten in de regio ontmoeten." De fietsrotonde is eind 2013 in gebruik genomen. De eerste ervaringen zijn positief!

Standaardprogramma

13.00 Welkom, kennismaking en toelichting op het programma

13.15 Plenair: presentaties van de 4 ontwerpogaven door de ontwerpers:

- wat is de ontwerpogave?
- wat is de vraag aan de deelnemers?

13.40 Aan 4 tafels: 15 minuten-besprekingen van 4 ontwerpogaven met 3 of 4 groepen:

- deelnemers stellen vragen, merken dingen op, doen suggesties, opperen ideeën
- ontwerper beantwoordt vragen en reageert op opmerkingen/suggesties/ ideeën
- secondant noteert opmerkingen en suggesties

15.00 Pauze

15.20 15 minuten-plenaire terugkoppeling uit de besprekingen:

- 5 minuten terugkoppeling door de secondant
- 5 minuten reactie van de ontwerper
- 5 minuten aanvullende reacties uit de zaal

16.20 Korte evaluatie en eventuele vervolgspraken

16.30 Einde en napraten met drankje en hapje.

Beoogde aantal deelnemers

- 4 inleiders
- 4 secondanten
- 24 deelnemers (maximaal 4*6, minimaal 3*4)
- 3 deskundigen CROW-Fietsberaad + Fietsersbond + politie
- 1 gespreksleider

Ondersteuning vanuit CROW-Fietsberaad

CROW-Fietsberaad verzorgt de voorbereiding en organisatie. In de meeste gevallen zal CROW-Fietsberaad daar specialisten voor inhuren.

Het gaat om de volgende werkzaamheden:

- programma samenstellen in overleg met de regio/provincie, inhoudelijke begeleiding inleiders en locatiebezoeken, uitnodigingen en bevestigingen versturen.
- voorzitten van het plenaire gedeelte van de bijeenkomst:
- CROW-Fietsberaad zorgt voor aanwezigheid een senior ontwerper als sparringpartner en van twee experts uit CROW-Fietsberaad / Fietsersbond

Verder faciliteert CROW-Fietsberaad via het intranetdeel van de website www.fietsberaad.nl een eigen virtuele community voor ontwerpers uit de deelnemende regio/provincie.

Kosten

De kosten voor de ondersteuning vanuit CROW-Fietsberaad bij een standaardprogramma van een ontwerperscafé bedragen € 5.000,= (excl. BTW). In overleg met de regio/ provincie

zijn varianten op het standaardprogramma mogelijk (bijvoorbeeld een programma van 2 uur of een programma met minder casussen en/of deelnemers). Afhankelijk van de gekozen variant zullen de kosten voor de ondersteuning vanuit CROW-Fietsberaad wijzigen.

De regio/provincie moet zelf zorg dragen voor:

- een passende locatie met ruimte(n) voor plenair deel en voor sessies (vier vierkante/ronde tafels waar 8 personen rond kunnen zitten)
- koffie/thee en hapje/ drankje

Interesse?

Wanneer u geïnteresseerd bent om in uw provincie/regio een ontwerperscafé te organiseren, kunt u contact opnemen met CROW-Fietsberaad: Robert Hulshof, telefoon (0318) 699 828, email: robert.hulshof@crow.nl. Zie ook www.fietsberaad.nl.

Voorbeeld besproken ontwerpogave op 19 juni 2014: 'twee richtingenfietsoversteek op rotonde in Arnhem'

Het betreft hier een 2 richtingen fietspad die ter plaatse van een rotonde aan deze één poot kruist. De rotonde is gesitueerd binnen de bebouwde kom en met fietsers in de voorrang. Het probleem op deze plaats is dat zowel automobilisten als fietsers zich onprettig voelen bij deze oversteek. Regelmatig wordt er ook melding van gemaakt door gebruikers over de onveiligheid op het betreffende punt.

Hoewel er tijdens de workshop rondes dé oplossing niet is gevonden, zijn er wel veel suggesties gedaan om de oversteek verkeersveiliger te maken. Een interessante discussie die volgde ging o.a. in op het inbuigen of juist het uitbuigen van het fietspad.